

8 tipp a jó szakdolgozathoz

- [1. Nem minden szakdolgozati téma jó, ami fénylik!](#)
- [2. Mi legyen a szakdolgozatod célja? Mik azok a hipotézisek?](#)
- [3. Hogyan kezdj a szakdolgozatíráshoz?](#)
- [4. Honnan szerezz irodalmat? Hogy kutass?](#)
- [5. A 3 hiba, amit mindenki elkövet](#)
- [6. Hogy építsd fel a szakdolgozatod?](#)
- [7. Mivel szerezheted meg a bírálók jóindulatát?](#)
- [8. A cél: az út lerövidítése](#)

1. Nem minden szakdolgozati téma jó, ami fénylik!

Nem találok irodalmat a szakdolgozatomhoz!
Nem segít a cég anyagokkal, pedig róluk írok!
Nincs semmi magyarul a szakdolgozati témámról!
Írtam egy csomó cégnek, de nem kaptam választ!
Nem is hinnéd, hányan ütköznek ilyen és ehhez hasonló akadályokba.

A jó szakdolgozati téma egyik legfontosabb ismertetőjele, hogy van hozzá irodalom!

Még mindig sokan találomra választanak a témalistából, ami kész (szakdolgozati) öngyilkosság. Nagyon fontos, hogy ha cégről írsz, akkor előre ellenőrizd le, hogy biztosan segíteni fognak, és erre van egy kijelölt ember is, akivel már beszéltél, és akit személyesen ismersz, és hogy a megfelelő adatokat egyáltalán a rendelkezésedre bocsáthatják-e. Túl sokszor fordul elő, hogy egy cég elméletben felvállalja a segítségnyújtást, aztán később cserbenhagyja a dolgozatírót.

Fontos a témaválasztásnál az is, hogy lehetőleg ne legyen szükséged olyan adatokra, hogy az albán határon június hónapban hány német autó haladt át. Kizárt, hogy megszerzed.

Túlzottan "új" témáról biztosan csak idegen nyelven találsz irodalmat (pl. virtuális HR) és ugyanez jellemző a "rétegtémákra" - vagyis a kevésbé közkedvelt ("mainstream") témákra.

Sokan nem ismerik a különbséget a szakdolgozati téma és a cím között.

A téma csak egy általános megközelítés, amit a címmel neked konkretizálnod kell.

Például, ha a téma célpiaci marketing, akkor neked le kell szűkítened, illetve konkrétá kell tenned mondjuk így: célpiaci versus tömegmarketing, vagy célpiaci marketing a magyar piacon esettanulmányokon keresztül, esetleg célpiaci marketing a Cég kft-nél.

Minden szakmának megvannak a saját "divatos" témái, mint pl. a menedzsmentben az üzleti

etika és annak új dimenziói, mint pl. az etikai audit, vagy a felnőttképzésben a life-long learning koncepciója vagy a digitális pedagógia és eszközrendszere.

Nem kell mást tenned, csak saját szakterületedre, mint kulcsszóra rákeresni és átfutni azokat az újságcikkeket, amelyekre rálelsz.

Néhány hangzatos cím vagy témaajánlat:

- A társadalmi felelősségvállalás szerepének növekedése a vállalatok gazdálkodásában, az etika és profit összefüggései
- A globalizáció hatása a vezetői munkára, szerepekre
- Az üzleti etika előretörése a magyar gazdaságban a nemzetközi trendek tükrében
- Az emberi erőforrás, mint termelési tényező, a HR súlya, szerepe és kiteljesedése a magyar vállalatok gazdálkodásában
- Az emberi erőforrás menedzsment jövője, a virtuális HR, a totális kiszervezés, co-sourcing és társaik
- A magyar munkaerőpiac kulturális jellemzői, kulturális örökségünk a modern menedzsment technikák útjában
- Az állami szféra visszasságai, modernizációja, létszámcsökkentés vagy hatékonyságnövelés
- A fogyasztók megközelítése a globális gazdaságban, a célpiaci marketing hazai és nemzetközi esettanulmányokon keresztül
- A logisztika fejlődése és a magyarországi vállalatgazdálkodásban betöltött szerepe a nemzetközi tendenciák tükrében
- A vevőkiszolgálás a logisztikában, a költségtakarékosság és a magasabb szolgáltatási színvonal ellentéte
- Az outsourcing, a tevékenység-kihelyezés helyes megközelítése és buktatói vállalati esettanulmányokon keresztül
- A reklámetika kialakulása és fejlődése, nemzetközi trendek versus magyarországi helyzet
- A reklám jövője, a nemzetközi tendenciák és technikák begyűrűzése a magyar reklámpiacra
- Az online marketing fejlődése és dinamizmusa, a magyarországi tendenciákkal összefüggésben
- Az e-kereskedelem és az e-gazdaság kialakulása, helyzete és jövője Magyarországon
- A szervezetek közötti és szervezeten belüli konfliktuskezelés módszerei, mediáció versus jogorvoslat
- A magyar munkaerőpiac fejlődése a rendszerváltástól napjainkig, a jelen társadalmi és gazdasági tendenciái és ezek kihatása a jövőre
- A munkanélküliek "elit" rétege: a diplomás munkanélküliek Magyarországon, okok és háttér
- A munkaügyi szervezet hatékonyságának elemzése, javaslatok annak fejlesztésére

2. Mi legyen a szakdolgozatod célja? Mik azok a hipotézisek?

A szakdolgozatod témája nem a dolgozat célja. A dolgozatod célkitűzésénél nagyon-nagyon óvatosnak kell lenned, mert ha a cél nem teljesül, a dolgozat lehet bármilyen szép és kerek, az értéke alacsony.

Mi a hipotézis?

Ez egy előzetes feltevés, amely a kutatásaid középpontja, és a dolgozat megírása során azért kutatsz, hogy kiderüljön, az a hipotézis igaz, vagy nem igaz.

A hipotézis nem kérdés! A hipotézis egy állítás.

Hipotéziseket mindenképpen előzetes kutatás alapján érdemes felállítanod! Ha nem vagy legalább minimálisan otthon egy témában, ne várd el magadtól, hogy képes leszel hipotéziseket felállítani!

Nézzük meg, mi lehet a dolgozatod célja pár fenti címre alapozva!

Az 1-es címre vonatkoztatva: bemutatni, hogy a társadalmi szerepvállalás hogyan függ össze a cég méretével vagy nyereségességével.

Hipotézis: minél sikeresebb egy cég, vagyis minél nyereségesebben működik, és minél nagyobb mértékben növekszik és fejlődik, annál jelentősebb a társadalmi szerepvállalása
VAGY: A társadalmi szerepvállalás léte vagy nem léte nem függ össze egy cég méretével.

Az 5-ös címre vonatkoztatva: bemutatni a HR szakma jövőjét, és mindazokat az új technikákat, amelyek trendeket vetíthetnek előre, illetve ezzel összefüggésben feltérképezni a trendeket.

Hipotézis: a HR paradigmaváltáson megy keresztül

VAGY: a HR a 21. században soha nem látott kihívásokkal szembesül;

a HR fejlődése paradox: finanszírozottságában kezdi elveszíteni súlyát a gazdálkodáson belül, de fontossága nagyobb, mint valaha.

Érted már, hogy miért nem tudsz hipotéziseket felállítani a téma ismerete nélkül?

3. Hogyan kezdj a szakdolgozatíráshoz?

Vázlattal! A vázlat megírását a konzulensed nem véletlenül kéri! Ha a vázlatod megvan, félúton vagy a kész szakdolgozat felé. Ha van egy ütős vázlatod, onnan a szakdolgozat megírása szolgámunka és kevés kihívást rejt: csak a hátsó feled kell hozzá.

A személyes konzultációs szolgáltatásra sokan jönnek kész vázlatokkal, és azzal, hogy továbbra sem tudják, hogyan kezdjék el a dolgozatot.

Ez az ismertetőjele annak, hogy a vázlatod nem jó!

A vázlat összeállítása egyáltalán nem könnyű, ha az első szakdolgozatod írod.

Miből áll egy jó vázlat? A következő fejezetei vannak:

(1) a vázlat bevezetése, avagy a dolgozat célja, és a témaválasztás személyes indíttatása, hipotézisek, kutatási módszerek rövid összegzése - ez majd a tényleges szakdolgozati bevezető része lesz kicsit kibővítve, tehát igen hasznos, ha megírod. Néhány iskolában külön vázlati fejezetbe kérik a hipotéziseket, de ha nem, ide érdemes beletenni.

(2) Várható tartalomjegyzék, ugyanolyan rendszerben, ahogy azt a dolgozatban fel fogod tüntetni, tehát 1, 1.1, 1.1.1 rendszerben.

(3) Várható irodalomjegyzék, tehát mindazok az irodalmak, amikből dolgozni fogsz. Itt irodalmak alatt könyveket, folyóiratokat, internetes forrásokat, illetve adatbázisokat értek - erről még szó lesz a következő pontunkban.

Egy jó vázlat 2-5 oldalas, tehát bő. Ötösré értékelt mintavázlatokat [ingyenesen letölthetsz innen!](#)

[Vissza](#)

4. Honnan szerezz irodalmat? Hogy kutass?

A kutatás minden szakdoli alapja. Alapvetően két fajtája van: primer és szekunder.

A primer kutatás ritkán követelmény: ez kérdőíveket, mélyinterjút tartalmaz, illetve szakemberek telefonos/emailes megkérdezését jelenti.

A szekunder kutatás pedig a mások által összegyűjtött adatokban kutakodás: erre lesz leginkább szükséged.

Milyen forrásokat használj?

Először is, mit ne használj!

Semmiképp ne használj fel más szakdolgozatokat, mert 1% alatt van az évi 80-100 ezer leadott szakdolgozat között a forrásértékű! Tudom, sokkoló, de valóban így van, tehát szépen kérlek, semmiképp se használj fel mástól kapott szakdolgozatokat!

Ne használj tankönyveket, vagy jegyzeteket, mert ezek legtöbbször elavultak, régiiek, és ráadásul nincsenek benne források feltüntetve, tehát akaratlanul is a plágium bűnébe esel. (Ugyanez érvényes országos szinten a szakdolgozatok 75-80%-ára is!)

Ok, de akkor mit is használj?

Először is: készülj fel arra, hogy egy fél napot el kell töltened a számodra elérhető legnagyobb könyvtárban.

Budapestieknek a [Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár](#)at javaslom, vidékiek számára a Megyei könyvtárakat, még ha ez utóbbi utazással is jár.

A könyvtárosok nem a könyvek, hanem az emberek miatt vannak a könyvtárban, és tapasztalataim szerint, ezt ők is tudják. Ha kedvesen kérsz tőlük segítséget, mindent megtesznek, hogy segítsenek. De ne várd el, hogy a munkát elvégezzék helyetted! A könyvtárban első lépésben nézd meg az elektronikus katalógusban, hogy a szakdolgozatod témájához kötődő kulcsszavakra milyen könyveket találsz! Ezekbe ott helyben nézz bele, és ha kicsit is használható, vidd haza!

Itt sokan megállnak, ez azonban csak az első, ráadásul a legkevesebbet érő lépcső. Ezután látogass el az olvasóterembe, ahol a szakdolgozati témádba vágó szakmai folyóiratokat kell átnézned. Attól függően, hogy mennyi értékes cikket találsz, 3-6 évfolyamot is át kell nézned.

Azokat a cikkeket, amelyek jók lehetnek a szakdolgozatodhoz, másold ki! Ne felejtse el feltüntetni a forrásokat (ha nincsen az újság fejlécében vagy láblécében), mert nagyon kényelmetlen, amikor otthon jössz rá, hogy nem tudod, honnan van a forrás.

Vannak speciális könyvtárak is, érdemes utánanézned! Üzleti témákra a Corvinus könyvtára nagyságrendekkel jobb, mint a Szabó Ervin, és van országos [mezőgazdasági](#) és [logisztikai](#) gyűjtemény is.

Ha beszélsz idegen nyelvet (amit nagyon remélek, mert ha nem, az szakmai öngyilkosság a részedről), akkor érdemes felmenni a Szabó Ervin könyvtárban a negyedik emeletre, és belenézni pl. az [EBSCO](#), illetve más adatbázisokba.

A világ vezető szakmai lapjait teljesen ingyen elérheted innen, és szenzációs anyagokat találsz! Itt vagy cd-re írhatod, vagy kinyomtathatod, vagy esetleg e-mailben elküldheted magadnak. Ha ez utóbbit választod, akkor nagyon figyelj arra, hogy egy-egy pdf mérete 1-4 mega is lehet, és ne tömítsd el ezekkel a postaládád! Maximálisan 50 cikket enged a rendszer, és nem használhatsz pen drive-ot.

A kutatás befejező lépcsője már otthon zajlik, már ha van otthon internet elérésed.

Remélhetőleg van egy ADSL kéznél, ha pedig nincs, itt az ideje, hogy legyen! Pár ezer Ft egy hónapban, és a szakmai túlélésedhez nélkülözhetetlen, hogy kebelbaráti viszonyban légy az internettel! Ez pedig csak akkor valósul meg, ha otthon kéznél van.

Keress rá a szakdolgozati témáddal kapcsolatos alapvető kulcsszavakra, és nézegetd végig a találatokat! Nyomtasd ki ezeket, de nagyon ügyelj arra, hogy a hajszálpontos link ott legyen, mert különben plusz munkát szerzel magadnak azzal, hogy utána kell visszakeresgetni.

Vigyázat! Csak akadémikus, illetve megbízható forrásokat használj!

A Wikipédia például nem számít annak, bár ez külföldi szakmai körökben élénken vitatott.

Ahogy írtuk, a szakdolgozatod tartalmazhat primer kutatást is, vagyis első kézből szerzett adatokat, amire van egy szenzációs anyagunk a mini kérdőívünket kitöltők számára.

Ezt mindenképpen töltsd le!

Jelképes áron hozzájuthatsz [minta primer kutatásokhoz](#) is, amelyek kitűnő értékelést kaptak.

Kutatás szempontjából a következő helyeket nagyon szeretjük:

- www.fn.hu a Figyelő című gazdasági hetilap archívuma, pár cikkhez előfizetői jelszó kell
- www.piac-profit.hu a legjobb, nem kell jelszó, hosszabb, elemző jellegű írományok
- www.hvg.hu regisztráció szükséges, de fizetni nem kell

[Vissza](#)

5. A 3 hiba, amit mindenki elkövet

Aki nem volt olyan szerencsés, hogy az iskolában a házi dolgozatok írása közben a tanárok megkövetelték a pontos hivatkozásokat, az most bajban van! A házi dolgozatok készítésekor sokszor a szövegben egyáltalán nem hivatkoznak a hallgatók, csak a végére biggyesztenek egy irodalomjegyzéket. Ezzel az a gond, hogy a szakdolgozatban, az irodalomjegyzékben csak az szerepelhet, amire a szövegben hivatkoztál! Más nem! Egy külön "Jegyzetek" címszó alatt esetleg szerepelhetnek olyan források, amire nem hivatkoztál, de ez nem számít bele.

Hajszálpontos hivatkozásokra van szükség, és a szövegközben!

Nézzük, hogyan!

Szintén tipikus hiba, szinte mindenki elköveti: megír egy fejezetet, és a fejezet végére odabiggyeszt egy forrást. Mi a baj ezzel? Az, hogy ezt egy ötödikes általános iskolás is meg tudja csinálni. Ehhez aztán nem kell felsőoktatás!

Neked különböző forrásokat kell összevetned és értékelned! Hogyan?

A legegyszerűbb, és univerzálisan, minden szakdolgozatnál felhasználható tipp: keress több definíciót ugyanarra a dologra! Aztán nézd meg, hogy a definíciókban mik a közös pontok, mik a főbb különbségek, melyik szélesebb, melyik konkrétabb, melyik készült nyilvánvalóan a gyakorlat vagy elmélet szemszögéből. Ez már a saját értékelésed lesz! Akár össze is állíthatsz egy saját definíciót ugyanarra a dologra a többiek felhasználásával!

Ez a szakdolgozat bármely fejezetében alkalmazható. **Végy több irodalmat, és nézd meg, hogy ugyanarról írva mik az eltérések és közös pontok!** Még érdekes is lesz!

Konzultáció során találkoztam valakivel, aki konfliktuskezelésről írt szakdolgot. Az első konzultáción elkészítettük együtt a vázlatot, a másodikon pedig átnéztem, amit eddig írt. Kétségbeesve jött hozzám: a konfliktuskezelésnél annyi különböző szempont szerinti kezelést talált, és most akkor melyiket tegye a szakdolgozatba?

Nos: mindegyiket! Sőt, jegyezd meg, hogy milyen érdekes, hogy ahány szerző, annyi osztályozási mód, és akár következtetéseket is levonhatsz a közös és különböző pontok

alapján!

Ez az, amit egy ötödikes általános iskolás nem tud megtenni. Ehhez már kell a felsőoktatás, vagyis megfelel a végzősökkel szemben támasztott követelményeknek.

A harmadik hiba, amit mindenki elkövet, a legsúlyosabb: szó szerint kiírjátok a könyvből a gondolatokat. Lehet szó szerint idézni! Ennek azonban célja kell legyen, és ha nincs, akkor az jelentősen csökkenti a dolgozatod értékét!

A szó szerinti idézésnek három célja lehet: vagy nagyon jó, vagy nagyon rossz valami, vagy definícióról van szó.

Az utolsó érthető gondolom, a definíciókat nincs értelme nem szó szerint idézni. Ha valami nagyon jó, az körülbelül azt jelenti, hogy a világtörténelem folyamán még nem élt szerző, aki ennél jobban, szebben, kerekebben megfogalmazta volna a mondanivalóját. (Pl. párja nincs annak, ahogy Stiglitz, volt IMF vezér írt a globalizációról az afrikai gazdaság példájával.)

Ha valami nagyon rossz, az a te esetedben csak azt jelentheti, hogy a szerző szóhasználatával vitatkoznál (vagy más szerzőnek ellentmond). Ilyenkor természetes, hogy meg kell mutatni, hogy melyik az a rész, amivel vitáznál. Mindez azonban természetesen nem vonatkozik műelemzésekre, hiszen ott a szó szerinti idézés létfeltétel.

Mit tegyél, ha nem szó szerint idézel? Ez az ún. parafrázis. Vigyázat! Nem ér, ha az összes "és" kötőszót kicseréled arra, hogy "illetve", vagy megcseréled a két mondatrészt! A parafrázisnak is vannak szabályai. Nagyon egyszerűek ezek a szabályok: vagy húzod-nyújtod, mint a rétestésztát, vagy zanzásítod, vagyis összenyomod. Egy fél oldalt leírhatasz vagy egy egész oldalban, vagy egyetlen rövid bekezdésben - ez biztosítja ugyanis egyedül, hogy nem ugyanazokat a kifejezéseket, mondatszerkezetet használod. A parafrázis szabályaira tekints úgy, mint egy mankóra, ami segít neked, és ne úgy, mint egy tiltásra, ami akadályoz.

Hogyan hivatkozz? Ha egy ábrát vagy egy pontos idézetet veszel ki egy könyvből, tüntesd fel az oldalszámot is, ha csak a gondolatot használod fel, akkor általában három követelményrendszer van, amiből manapság kettőt használnak: a lábjegyzetes módszer, vagy az ún.

szerző-évszám (hivatalosan: Harvard) módszer.

(A szögletes zárójeles, sorszámossal [1] módszer azért van kihalóban, mert manuális szerkesztést igényel: ha beszúrsz valamit, kézzel kell az egészet újra átsorszámoznod. A szerző-évszám módszernél: (Kotler, 2000) formátumban hivatkozol rá a szövegben, vagy a lábjegyzetbe beírod a forrás összes adatát, amit az irodalomjegyzékben ABC sorrendben megismételsz. A BGF használja egyedül a Harvard módszer egy torzított változatát, itt szögletes zárójelet kérnek a kerek helyett valamiért. Amit azonban az iskola kér, neked kutya kötelességet betartani!

Az irodalomjegyzékben szerző szerint ABC sorrendbe kell tenni a műveket.

Tehát a szabvány az, hogy a szó szerinti idézésnél oldalszámot is fel kell tüntetni, míg tartalmi idézésnél elvileg elég a pontos forrás. Sajnos sok konzulens nem ismeri ezt a szabályt, így kérhetnek mást is. Neked pedig azt kell nyújtani, amit kérnek.

A hivatkozás módja különbözik könyvnél, újságnál/folyóiratnál, Internetes forrásnál, nézzük meg, hogyan:

Könyveknél:

Dolgozat szövege (Kotter, 1999, p32) > Irodalomjegyzékben: ABC sorrendben, K betűnél:
Kotter, J. (1999): Változások irányítása, Kossuth Kiadó, Budapest

VAGY

Dolgozat szövegébe automatikus lábjegyzet (Beszúrás menüpont - Hivatkozás - Lábjegyzet), majd feltüntetni a pontos forrást: Kotter, J. (1999): Változások irányítása, Kossuth Kiadó, Budapest, 1999, p32

Folyóiratoknál:

Szörényi Ágnes (2003): Tévképzettek, Munkanélküliek friss diplomával, In Figyelő, 2003. október 23., p57 (vagy ahogy a folyóirat címlapján szerepel a dátum megjelölés, pl. Munkügyi Szemlénél: XV. évfolyam, 2. szám, p121)

Internetről letöltött cikk:

szerző (évszám): a cikk címe, pontos link, Letöltés időpontja: dátum

A hivatkozásoknál lévő p23 helyett alkalmazható a p. 23, 23p, 23. oldal is. (A p=pagina, latin, de erre tuti rájöttetek már.)

A szakdolgozatnál is látszik, hogy vannak erős iskolák és kevésbé jók: az erős iskolákban (hadd ne nevesítsünk) gondosan és komolyan be kell tartanod a formai követelményeket.

Ne felejtst: "szakmai közönségnek" írsz, a formai követelmények betartásával a tiszteleted mutatod feléjük.

[Vissza](#)

6. Hogy építsd fel a szakdolgozatod?

A legtöbb iskolában elfogadják, ha a dolgozat fele "elmélet", vagyis egy szakirodalmi áttekintés, a másik fele pedig a gyakorlati rész, amit viszont általában egy konkrét esetre, cégre, piacra kell szabni.

Nézd meg az első pontban a címeket, mindig kell, hogy legyen benne valami konkrétum: Magyarországon, magyar vállalatok, magyarországi tendenciák - vagy, még jobb, szabd ezt egy általad választott cégre.

Milyen céget válassz? Fontos kritérium, hogy legyen ott ismerősöd és hozzáférhess céges dokumentációkhoz. Általános szabály: minél nagyobb egy cég, annál kevésbé segítőkész szakdolgozat ügyben.

Szinte senki nem tudja, hogy elfogadnak fiktív céget is. Igazság szerint a konzulensednek nem is fontos tudnia, hogy a cég fiktív. Egyszerűen ne említsd a nevét (amit természetesen a cégvezető kérésére teszel.:))

A gyakorlati rész funkciója: megmutatja, hogy milyen szinten alkalmazod az elméletet, milyen szinten épült be az elméleti tudás az általad birtokolt ismeretanyagba. Ezt keresik a bírálók, ez a szakdoli írás célja!

Ennek megfelelően nem jó, ha a gyakorlati rész és az elmélet teljesen másról szól, vagy a gyakorlati résztől teljesen független, de a témájába vágó elméletet dobsz bele koncepciótlan módon: íratlan szabály, hogy a szakirodalmi kitekintésben feldolgozott elméletet kösd szorosan össze a gyakorlattal. **Jó hatást kelt ezért, ha az elmélet fejezeteinek felosztása részben tükörképet mutat a gyakorlattal!**

Egyetemi szint felett (BKE Vezetőképző, doktori fokozat, MBA) alapvetően vagy problémamegoldásról van szó, vagy önálló kutatás alapján valamilyen önálló következtetésről. Erről most nem írunk itt sokat, mert viszonylag kevesen írnak ilyen dolgot az olvasók közül, de ha megakadtál, gyere el egy [személyes konzultációra!](#)

Általános igazság, hogy a bevezetés vesse fel a problémát, nevezze meg a hipotézist, az elemzési módszereket, indokolja a témaválasztást és mondja el, mi várható a szakdolgozatban, milyen főbb funkcionális egységekből áll, illetve az egyes fejezetek létjogosultságát indokolja. Néha a hipotéziseket külön fejezetben kérik kiemelni. Jól nézhet ki, ha egy témába vágó idézettel kezded a dolgozatod, de ez nem kötelező.

Az összefoglalás rész a levont következtetéseket, a felvetett probléma legkedvezőbb megoldási alternatíváját, illetve az elemző munka eredményét taglalja (hacsak ez nincs külön fejezetben).

Az összefoglalással sokan szenvednek, de ez a legkönnyebb. Egyszerűen fogd az egyes fejezeteidet, és foglald össze mindegyiket 1-1 bekezdésben. És voilá! Kész vagy! Az összegzésben már nem lehet új dolog: ez kizárólag ismétlés.

[Vissza](#)

7. Mivel szerezheted meg a bírálók jóindulatát?

Elsőként a szaknyelv használatát említeném. Kaptam számos olyan e-mailt, hogy *"nem értem, miért dobták vissza, annyit dolgoztam vele"*.

Ha visszadobják, annak mindig van oka. Ezek általában gyakorisági sorrendben a következők: önálló elemzés hiánya (vagy nem hangsúlyozza az illető eléggé, hogy ez és ez az én véleményem, és ilyen és ilyen saját kutatásom alapján gondolom így), tartalmi koncepciótlanság, célkitűzés nélkül írt vagy nem logikusan felépített dolgozat, a szaknyelv

hiánya. A szaknyelv hiányáról ordít, hogy közöd nincs a szakterülethez. Számtalan ilyen olvastam és ilyenkor szó szerint sírni támad kedvem. Szerinted ehhez mit szól akkor a tanár, akinek az értékes idejét rabolod valamivel, ami az ő szemében egy fércmunka?

Hogy lásd, pontosan miről van szó, itt egy példa:

amikor azt szeretnéd írni, hogy "sok pénzre van szükség ahhoz, hogy valaki elindítson egy ilyen tevékenységet", akkor azt kell írnod, hogy "a belépési korlátok magasak a tevékenység tőkeigényes volta miatt". Érted?

Figyelj oda a szakdolgozatod írásakor arra, hogy követhető struktúrája legyen, ne legyen nagyon mély a strukturális felosztás (általános szabály: az 1.1.1.1 már nem létezik), segítsd az olvasót minden fejezet elején esetleg azzal, hogy miért tetted bele ezt a fejezetet a szakdolgozatba.

Ez a későbbi kritikát is megelőzi ("nem értem, hogy jön ez ide?", "mi a célja a 3. fejezetnek?", "miért pont oda tetted a 4. fejezetet?")

Profi legyen a szerkesztése! Mit jelent ez?

A táblázatoknál használd az automatikus formázás funkciót, de ne színezd ízléstelenül őket! Áttekinthető legyen: sorkizárt, bekezdés eleje beljebb, a felsorolásjelek jól látszódnak, használj spéci jeleket ezek a pirinyó "-" jelek helyett.

Használhatsz a szövegben kiemelést, a kulcsszavakat vastaggal jelölheted, de semmiképp se egész sorokat!

A címeket ne te formázd, hanem használd a címsor1, címsor2, címsor3 formátumokat a WORD-ben.

Ha színezel, ne legyen rikító! A tompa kék, egészen halvány és nem rikító sárga, barna, esetleg a tompa, sötétebb bordó domináljon: a pasztellszínek, vagyis az intelligens színek.

Ne legyen tankönyv-ízű! A szakdolgozatot ún. értekező prózában kell megírni, ez azt is jelenti, hogy kicsit elengedheted magad, amennyiben ezt szakmai szinten teszed meg. Lehet benne egész finom humor, ironia - ezzel mintegy jelezve az érzelmi kötődésed a témához. Képzeld el a következőt: igazán otthon vagy mondjuk a programozásban és az a feladatod, hogy a számítógép bekapcsolásáról és a WORD elindításáról írt amatőr dolgozatokat kell olvasnod napi 8-9 órában.

Érezz együtt a tanáraidal, és próbáld meg őket kirángatni az apátiából: meglesz a jutalom.

A tartalomjegyzéket kérlek ne kézzel csináld! Számtalan ilyen láttam és elkeserítő, hogy ennyire nem ért valaki a WORD alapfunkcióihoz. Ha használod a címsor1, címsor2, címsor3 betűtípusokat, már megy magától a tartalomjegyzék. (Beszúrás - Hivatkozás - tartalomjegyzék menüpont)

Szeretnéd ezt olvasni az értékelésben? "gazdagon illusztrált, igényes munka". Nem először kapom így vissza a bírálatot.

Az ábrák használata nem kötelező, de felettébb hasznos. Olyan, mint a pesti taxinak adott

borravaló: jövőbeni kapcsolatot alapoz meg, és esőben majd nem kell 45 percet várnod kocsira.:)

A tanár is hajlamos lesz jobban értékelni a munkát.

Az ábrák kapcsolódjanak a témához, felesleges ábrákkal pontosan az ellenkező hatást éred el, koncepciótlannak és amatőrnek tartanak majd. Próbálj meg szép ábrákat szerkeszteni! EXCEL-ben pl. lehet 2D-s és 3D-s grafikont is készíteni, mit gondolsz, melyik néz ki szebben? (Ez költői kérdés volt. J)

Tehetsz bele folyamatábrát, az is jól néz ki: ahelyett, hogy felsorolnád mondjuk a célpiaci marketing három lépését, tegyél bele három szövegdobozt (árnyékkal ellátva, színezve, vagy 3D-ben!) és egy-egy nyilat tégy közéjük, kész az ábrád. (A nyíl is lehet a szimpla vonalka helyett satírozott alakzat, a példának okáért.)

Az ábrák legyenek számozva, alatta cím és hajszálpontos forrás.

Mi van akkor, ha egy könyv egész fejezetéből készítesz ábrát? Vezetéselméletből csináltam egyszer ilyet, a vezetői szerepekből készítettem egy ábrát, ami kb. 30 oldal az Angyal könyvben, ilyenkor a jelölés: p23-56.

Mellőzd az alacsony felbontású grafikákat, rossz hatást keltenek! Olyan, mintha az önéletrajzodba beletennél néhány helyesírási hibát. Ha csak ilyened van, inkább ne tedd bele, vagy szerkeszd újra kézzel az ábrát!

Melyik ábrát kell a mellékletbe tenni és melyiket a szövegbe? Általános szabály: ami nehezítené a szöveg megértését, és a dolgozat gondolatmenetének követését, mert elvinne egy más irányba, vagy ami egész oldalas lenne, az mellékletbe való. Ami feltétlenül szükséges a dolgozat gondolatmenetének követéséhez, illetve amit szövegesen elemzel, azt pedig nem szabad mellékletbe tenni.

Mik a leggyakoribb okok, amiért visszadobnak egy szakdolgozatot?

1. önálló munka, elemzés hiánya - összeollózott fércmunka, leíró jellegű, semmi személyes vélemény, amit megalapozott kutatásokra építenél

2. koncepciótlan, strukturálatlan - nincs célkitűzés, nincsenek felállított hipotézisek, csak írsz bele a nagyvilágba

3. nyelvezet - nem a haveroddal beszélgetsz, hanem egy szakmai "közönségnek" adsz elő, tiszteld meg őket azzal, ha már értékes idejük egy részét rád fordítják, hogy megfelelő a "modorod".

4. plágium - valakiről vagy valamiről írtad, vagy valahonnan kimásoltad és peched volt, mert a bíráló ismerte a forrást.

5. Alacsony színvonalú szakmai munka - tárgyi tévedések a szakdoliban, a szakmai ismeretek nem érik el a végzős hallgatókkal szemben támasztott követelményeket.

[Vissza](#)

8. A cél, az út lerövidítése

Mikor elkezded írni a dolgozatodat, akkor egy hosszú alagútba nézel, aminek a végén csak a sötétséget látod. Ez nem nagyon motivál arra, hogy belépj az alagútba, ugye?

Tehát: nem szakdolgozatot írsz! Házi dolgozatokat! Ahány fő fejezet van, annyi házi dolgozatot kell elkészítened! És így több kisebb alagúton kell átmenned, és mindig látni fogod a fényt a végén!

Mi a legjobb módszer arra, hogy két héttel a dolgozat leadása előtt ébredj fel, hogy még semmit sem írtál, bár a kutatást már rég elvégezted?

A céltalan olvasás. A legtöbben ezt teszik. A dolgozat megírásának garantáltan legrövidebb módszere a következő, legyen az akár doktori disszertáció, vagy OKJ-s képzésre írt szakdoli: fogod a vázlatod, magad mellé teszed, és ahogy olvasod a kutatás során megszerzett irodalmat, abban a pillanatban, ahogy valami érdekesre bukatsz egy sárga post-it címkét ragasztasz a könyvbe, amire ráírod a fejezet számát, amiben az adott információt fel akard használni.

Emellett sokat segít, ha jegyzetelsz olvasás közben, hiszen értékes gondolatok, kritikai észrevételek fognak felmerülni, amik mind-mind a feledés homályába vesznek, ha nem veted papírra! Miután végigmentél így a teljes anyagon, stócold fel magad előtt, szerkeszd meg a WORD dokumentum vázát, és egyszerűen emeld le a felsőt a stócról, és írd bele a megfelelő fejezetbe!

Készíts heti tervet! Legyen egy reális heti terved a dolgozat elkészítésére, amibe belekalkulálsz a két lurkót otthon vagy a kocsmázást a haverokkal. Vagy mindkettőt. :) Ha teljesíthető heti terved van, amely tartalmazza, hogy azon a héten pontosan mikor tervezed, hogy leülsz dolgozatot írni, és mit kell elvégezned azon a héten, akkor az a haladás és a siker érzését adja. Bármely tanár megmondja: **a siker érzésénél nincs erősebb motiváció!** Így biztosan kész leszel!

Hogyan válassz témát a szakdolgozatodhoz?

Miért olyan fontos a témaválasztás?

A szakdolgozat kitűnő lehetőség arra, hogy elmélyedj egy olyan szakterületen, amely a későbbiekben a karriered építi. A szakdolgozat lehetőség a kapcsolatépítésre is, ami az állástalan diplomások korában és országában felbecsülhetetlen érték. A szakdolgozat problémamegoldásra, az érvelés és a mondandód konstruktív felépítésére tanít, amit szintén hasznosnak fogsz találni a karriered során. A szakdolgozat az egész iskolában eltöltött idő leghasznosabb feladata a jövőd szempontjából.

Hogyan válassz témát?

Első lépésben nézd meg, melyik tantárgy tűnt a legérdekesebbnek, nagy valószínűséggel azon belül lesz valahol a témád. Olvass bele a jegyzeteidbe, könyveidbe, keresd azt, ami megfog bennük! Gondolkodj el azon, milyen témáknak van jövője, melyek a szakterület legvitatottabb kérdései (pl.: HR informatikával összefüggő kérdései közül a szakértői rendszerek, az online tesztelés és kiválasztás jövője, a kihelyezés dilemmája és foka, a virtuális HR osztályok és call centerek, stb.).

Erről kérdezz meg nyugodtan egy a szakterületen dolgozót, beszéljess el hozzáértővel a témaválasztásról. Ha ilyet nem ismersz, az nem ment fel! Vannak tanáraid, ismerőseid, az ismerőseidnek is vannak ismerősei, és vannak teljesen ismeretlen emberek is, akiket akár ismeretlenül is felhívhatsz.

Meg fogsz lepődni, az emberek legnagyobb része segítőkész. Építs kapcsolatokat, hangsúlyozom: e nélkül nincs karriered!

Vigyázz, ne válassz túl előremutató témát, olyat, aminek nincs irodalma. A szakirodalmi áttekintés részben nem tudod majd kritikai elemzésnek alávetni és összehasonlítani a különböző irodalmakat – ami viszont ennek a résznek a lelke és lényege.

Óvatosan válassz olyan témákat, amelyek primer adatokat igényelnek (vagyis saját kutatást). A primer kutatás időrabló, drága és egyedül sziszifuszi munka. A statisztikai adatokat igénylő témáktól is óvakodj, ha lehet, ezek legtöbbször nehezen beszerezhetőek. Persze semmi sem lehetetlen, ha van rá időd és energiád.

A legjobb téma olyan, amely egy konkrét cégről szól (kapcsolatépítés!), és amely egy modern technikával vagy vitatott területtel foglalkozik. (Maradva a HR-nél, pl. a teljesítményértékelési rendszer elemzése és továbbfejlesztése egy cégnél, vagy az online keresés és kiválasztás lehetőségei a cégnél.)

Csapj le a közismerten jó konzulensekre, a súlyukat megérik aranyban. Kevés ilyen van. A jó konzulens konstruktív, akadályozás helyett támogat, a dolgozat értékéhez hozzáad úgy, hogy közben nem bosszankodsz rajta, hanem tanulsz belőle.

Aki csak kritizál, de nem javasol, ejtsd! Ha úgy érzed, a konzulens akadékoskodik, az úgy is van. Bizz az ösztöneidben, nem hazudnak. Ha nem vagy megelégedve valakivel, jelezd, jogod van hozzá!

Vigyázz! A témaválasztás eldöntheti a dolgozat sorsát, bukásra vagy sikerre ítélheti, ezért gondosan járj el!

A lényeg: tedd azt, amihez kedved van, írd arról, ami leginkább érdekel. Ha úgy érzed, nem érdekel igazán semmi, akkor az csalhatatlan jele annak, hogy nincs elég információd. Olvass és kérdezz, és egyszer csak rájössz, mi az, amiről szeretnél írni.

